

Petter Kukkonen

Pohjoinen
TANSSI

DOCENDO

Petter Kukkonen

POHJOINEN
TANSSI

DOCENDO

Copyright © Petter Kukkonen ja Docendo 2024
Docendo on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä.

Kansi: Päivi Veijalainen, Huhtikuu
Kartat: Mika Rissanen
Taitto: Keski-Suomen Sivu Oy

www.docendo.fi
ISBN 978-952-382-892-6

Painettu EU:ssa

1. KIRJA – Filippos	11
2. KIRJA – Petos	53
3. KIRJA – Myrtale	91
4. KIRJA – Pyhä sota	143
5. KIRJA – Aleksanteri	197
6. KIRJA – Khaironeia	235
7. KIRJA – Murhaaja	277
Epilogi	299

*Kirjan tapahtumat sijoittuvat
vuosiin 364–320 eaa.*

*Tämän kaiken on ylös kirjoittanut
Alekos, entinen ateenalainen, nykyinen
makedonialainen, Panoksen poika, hän,
joka halusi ymmärtää ihmistä.*

1. KIRJA

Filippos

1

Kuolemaa ympärilleen huokuva retkikunta keinahteli eteenpäin kohti lännenmaata. Se mukaili eteen ilmes-tyviä maaston piirteitä, mäkiä ja notkoja, erämaapätkiä sekä polttavan kuumina hohkaavia aavikoita. Saattueen kunniapaikalla keinui härkävankkureiden kyytiin kohotettu kaunis, kultainen sarkofagi, jossa ikuista untaan nukkui sydäntäni koskettanut henkilö, Makedonian kuningas.

On vaikea luonnehtia edesmennyttä hallitsijaa ihmiseksi, sillä hänen pontimenaan oli kohota jumalten rinnalle. Tekee kipeää todeta, että hän tahtoi nähdä itsensä kansojen yhdistäjänä mutta jätti taakseen niin paljon tuhoa ja kuolemaa, etten usko yhdenkään nykyisen tai tulevan kuninkaan kykenevän vastaavaan.

Tuota pelkoa ja kunnioitusta herättänyttä miestä kutsuttiin hänen elinaikanaan nimellä Aleksanteri. Minulle hän oli jotain paljon enemmän.

Minä, Alekos, matkustan tämän surumielisen joukkion jatkeena ja kirjaan ylös elämäni vaihteita. Kirjoitan ja kysyn vielä kaikkien elettyjen vuosien jälkeen, mikä on yhden miehen oikeus tässä maailmassa. Onko maailma pelkkä pelikenttä, jossa leikimme, kunnes aika meistä jättää ja luovutamme holtittomasti pyörivän pallon seuraaville pelaajille?

Istun kuormaston kyydissä ja tutkin ympärilläni avautuvia, itseään toistavia maisemia. Perin harvoin matkan

varrelle osuu yllätyksiä, kuten kierteleviä rosvojoukkoja tai paikasta toiseen vaeltelevia paimentolaisheimoja. Mutta pian vierasta kieltä puhuvat villit jättävät jälkeensä itäisten maiden loputtoman tyhjyyden paetessaan kärkkäiden makedonialaissotilaiden teräviä keihäitä. Kreikan sotilaat näet ymmärtävät paremmin painavien palkkapussien kuin vieraiden murteiden päälle, ja juuri kuningas Aleksanteri opetti esimerkillään miehensä tappamaan kaiken, mikä osui heidän tielleen.

Jossakin vaiheessa matkaa hautajaissaattueesta vastuun kantaneet korkea-arvoiset virkamiehet ajautuivat kiivasanaiseen keskusteluun erään Ptolemaioksen lähettilään kanssa. Pitkänä käärmeenä eteenpäin nytkähtelevän kuormaston läpi kiiri ilmoitus, että määränpääksi oli Makedonian sijasta vaihtunut Egyptissä sijaitseva Siwan keidas ja Ammonin temppeli, jonne Aleksanteri oli halunnut itsensä haudattavan. Ensimmäinen lävitseni kulkenut ajatus oli Olympias – käärmenainen, joka oli sotkeutunut valtapeliin ja halunnut poikansa haudattavaksi Egyptiin.

Matka Siwan keitaalle on pitkä, jos sinne ylipäätään koskaan päädymme. Uuvuttavan vaelluksen ja muuttuneen määränpään vuoksi minulla on rutkasti aikaa palata yli neljäkymmentä vuotta taaksepäin ja kertoa totuus, tai ainakin oma valistunut näkemykseni, niistä tapahtumista, jotka syöksivät minut tähän syrjäiseen maailmankolkkaan ja surua kantavaan hautajaissaattueeseen.

2

Elämäni alkoi Ateenasta, Meliten demoksesta. Menetin isäni jo poikasena, kun hän lankesi Hekate-noidan juoniin ja hukkuu Poseidonin nostattamiin merenpyörteisiin. Äitini Erika hapuili syrjään elämän tasaisesta virrasta ja harmaantui kodin yksinäisyydessä, eikä hänestä löytynyt voimaa tarttua Hellaan elon rytmiin. Tässä suhteessa hänen elämänsä tuskin erosi muiden vaimojen arjesta Kreikassa.

Ensimmäinen elämänvaiheeni sisälsi ihanteen urheilusta, harmonisesti polveilevasta ihmiskehosta ja sisälläni valtoimenaan roihunneesta liekistä – kuin Hestian tulesta, joka asetti tasapainon sydämeeni. Sopusointu kuitenkin särkyi, ja ihanaa lämpöä lepattanut liekki rupesi korventamaan sisuksiani. Aivan kuten Hestia kerran joutui luovuttamaan paikkansa Dionysokselle olymposlaisten jumalten joukossa, sammui intohimoni painiin, vaikka se oli ollut urheilulajini ja pyhin alttarini.

Viisaat puhuvat, että ihmistä muovaaville elonaihioille määräytyy oma aikansa elämän kiivaalla pelikentällä. Ehkä niin kävi myös sisääni istutetulle urheilijan hengelle. Viimeistään Olympian lehdossa järjestetyt festivaalit puhalsivat lepattavaan liekkiini niin, että se paloi enää kituuttaen, kuin tottumuksesta.

Olin paneutunut painiin saloihin ja tuomareiden suunnittelemaan otteluryppääseen viimeiset kuukaudet, mutta

sydämessäni olin valmistautunut niihin koko siihenastisen elämäni. Mitä Olympian pyhässä lehdossa, Altiksessa, sitten tapahtui? Täysimittainen sota, joka vyöryi katastrofiaaltona vallaten atleeteille ja kisavieraille varatut viinituvat, kujat ja istuinpenkereet. Se täytti tuhovoimillaan temppelet ja jumalalttarit, ja kisajärjestäjien määräämät avustajat pinkkaisivat pakosalle. Urheilukilpailut keskeytettiin ja niiden arvo mitätöitiin. Olympiafestivaalien ajaksi julistettu rauha ei riittänyt hillitsemään vihanpitoa. Kerran neljässä vuodessa järjestettävä, kaikkein pyhin ja suurellisin kilpailutapahtuma sekoittui tappotantereeksi.

Näin häipyi unelmistani kauan vaalittu Olympian sepele, ja jouduin säntäämään häpeällisesti karkuun, etten olisi jäänyt verta janoavien armeijalinjojen puristuksiin.

Tunsin pettäneeni ihailijani Ateenassa mutta ennen kaikkea aiheuttaneeni kuolettavan iskun unelmilleni urheilun kentillä. En enää halunnut kurittaa ruumistani ja odottaa seuraavaa Zeuksen määräämää neljää vuotta, josko onnistuisin harjoittamaan kehoni huippukuntoon ja valtaamaan Altiksen.

Pettymyksen syvän alhon keskellä sain viestin Edalta, ja kituuttamalla rätissyt liekki virkosi henkiin. Eda oli Teeban kuningas Epameinondaan tytär ja nainen, jolle olin menettänyt sydämeni. Olin kohdannut hänet ensimmäistä kertaa Leuktran taistelussa, jossa Teeban armeija murskasi voittamattomina pidetyt spartalaiset kääntäen Kreikan valtasuhteet pääläelleen. Sen jälkeen olin törmännyt Edaan vain satunnaisesti. Vuosien vierieissä hänestä oli virinnyt myötäinen tuuli selkäni taakse, salainen puhuri, koska asutimme toistensa kanssa kilvoittelevia valtioita. Edan kielletty kosketus oli seurannut minua varjon tavoin aina lapsuutemme vuosilta. Hän oli ollut taustavoima, joka

oli vedeltyt langoista ja pelastanut minut monesta pulasta, kun kokemattomana kukkona olin polkenut sotilaan ja painijullikan jalanjälkiä maankamaraan. Koska Edan isä oli kaikkien tuntema, suhteemme laatu oli ollut syytä katkeä muiden katseilta.

Lämminsydäminen nainen auttoi minut takaisin jaloilleni, kun hänen lähettämänsä tarjous tavoitti minut tarpoessani keskellä Kreikan kivierämaata. Mahtinaisen valmistelema ehdotus kuului, että unohtaisin vihoittelevan Ateenan ja allekirjoittaisin urheilijasopimuksen Teeban valtion kanssa. Hellaassa oli tapana, että huippuunsa harjoitettuja, heeroksen kaltaisia atleetteja kosiskeltiin vieraiden polisten palkkalistoille. Valtiot tahtoivat viestiä omasta etevämmydestään, ja urheilu tarjosi siihen oivan väylän.

Eda kauhistui nähdessään riutuneen ja auringon puhki paahdaman ulkomuotoni. Hän vannotti minua harjoittamaan painijankehoni huippuiskuun, vaikka laihat päivät erämaassa olivat syöneet turpeat lihakseni olemattomiin ja viittani liehui tuulessa kuin se olisi mastosta irronnut purje tai liina, johon naiset pyyhkivät itäisissä maissa kasvonsa.

Teebaan asetuttuani saavutin kahdenkymmenenkolmen vuoden iän ja Kreikassa elettiin sadannenneljännen olympiadin toista vuotta. Sopimuksen myötä minulle laskettiin drakhmoja kouraan harjoittelusta ja kilpailemisesta. Myös viihtyisä asunto sekä ruokailut kustannettiin Teeban rahakirstusta, vaikka osa valtiomiehistä kritisoi jyrkin sanankääntein rahan haaskaamista urheiluun tiukoina aikoina.

Etsin sopivan raskaat punnukset gymnasionin huoneista ja pyysin paikallista valmentajaa avukseni harjoitus-

kentälle. Pian kehoni tottui ankaraan harjoitteluun ja lihakseni pullistuivat entiseen malliin, niin että ilkeät puheet hovin käytävillä vaimenivat ja Eda kehui vartaloani harmoniseksi painikoneeksi.

Rakastamani naisen sanat lämmittivät mieltäni niin, että uskaltauduin pitämään punnusten kolistelun lomassa lepojaksuja. Laskin kiivaasta harjoittelusta väsähtäneen takamukseni Teeban pehmeille leposohville ja otin tavakseni hörppiä veteen sekoitettua viiniä Eda sylissäni. Sel-laista onnea en ollut uskonut enää kohtaavani paetesani hevosvaunuilla Olympiasta ja kirotessani urheilun Haadeen kitaan.

”Näin on hyvä”, Eda kuiskasi ja painoi päänsä vasten paksua painijanrintaani. Viinin vaikutus solisi hänen ruumiissaan, ja maailma muuttui kevyeksi.

”Näin on hyvä”, toistin Edan sanat.

Kahdeksantoista kuunkiertämää vierähti kuin huomaa-matta, kun elin leveästi kuningas Epameinondaan liha-vasta palkkapussista nautiskellen. Mikä tärkeintä, Eda hyväksyi minut, Ateenan köyhäin demoksen kasvatin, rinnalleen. Muistelimme hymyssä suin Leuktran kentällä sattuneita kommelluksia ja lapsuutemme viattomuutta. Illasta iltaan hellät katseemme kohtasivat ja sylimme avautuivat lämpiminä kehtoina toisilleen.

Tapasin kertoa Edalle elämästäni painijana sekä sor-tuneesta unelmastani yltää Olympian seppelöidyksi san-kariksi. Myös vierailustani Persian suurkuninkaan hovissa kerroin ja kaikkia niitä tarinoita muistelin, joista hän ei tiennyt ja jotka sitoivat kahden ihmisen kohtalot yhteen. Toisinaan purin hänelle sydäntäni ja vaikeroin, miten helposti olin nähnyt kahtaalle johtavien polkujen ristey-

mässä oikean tien mutta yhä uudestaan valinnut helpon ja viettelysten pehmeää hekumaa notkuvan hetteikön. Eda muistutti, ettei tempelin arjessa ja poliittisten päätösten ehdoilla eletty elämä ollut yhtään sen ihmeellisempää.

Eräänä iltana kuuntelimme toistemme hengitystä ja Teeban kaduilta kantautuvia ääniä. Eda katkaisi hiljaisuuden kysymällä, miksi rakastin häntä.

”Olet murtanut kiveksi jämähtäneen sydämeni palavien silmiesi lämmöllä ja pehmeällä kosketuksellasi. Rakkautesi seurauksena olen kuin toinen mies, eikä mieleni tee edes viiniä muuten kuin harjoitusten päätyttyä, riitojemme jälkiaallokossa tai kun menneisyyden haamut hiipivät muistoihini”, vastasin.

Eda painautui kuumana sykkivään ruumiiseeni ja sanoi: ”Eletyistä vuosistasi huokuu ihmisyyden tuoksu ja siihen minun, kuninkaan tyttären, on tyytyminen. Älä kuitenkaan lörpöttele toimittamiasi petoksia liian kantavalla äänellä, sillä moni silmäätekevä kyselee asemasi perään ja penkoo taustaasi.”

Edan rinnalla aika tanssahteli vesikellossa. Kaikki, mitä olin aiemmin pitänyt merkityksellisenä, näytti lapselliselta ja typerältä. Sota ja miehinen uho etoivat minua samoin kuin painiharjoittelu kilpailemisesta puhumattaakaan. Ja kun minun oli jälleen vuodatettava hikeä tai Eda kiirehti hovin juoksevien asioiden kimppuun, tuntui kuin minun olisi käsketty hypätä kivi sylissä mereen.

Huomattuaan innottomuuteni palestralla valtionjohto nappasi minut hampaisiinsa. Sen mielestä olin valtion lellikki ja taakka. Eda muistutti epäilijöille, että laajalti maailmaa nähneestä miehestä olisi hyötyä, ja painotti, että urheilumenestyksen avulla Teeba kykenisi vaikuttamaan yleiseen mielipiteeseen. Edan sanoista huolimatta

ihmiset eivät rynnänneet kannustamaan valtion palkkaamaa atleettia sankaritekoihin.

Vaikeudet kasautuivat niskaani, kun valtio määräsi minulle ankarat valmentajat, jotka seurasivat jokaista liikettäni. Punnusten kolisteluakin he vahtivat ja mittasivat vesikellolla lepoaikaa, kun yritin venyttää palautumiseen käyttämieni hetkien pituutta. Heidän haukansilmiensä valvonnassa olin pakotettu raatamaan kuin Laurionin hopeakaivoksissa vasaraa heiluttavat orjat.

Menetin viimeisenkin kiiman harjoitteluun, eikä minusta enää ollut nälkäiseksi, Olympian lehtoon valmistautuvaksi leijonaksi. Tunsin, etteivät taitoni olisi riittäneet edes vähäpätöisissä kyläkisoissa, joten keksin selityksiä, joiden varjolla jäin lekottelemaan Edan seuraan. Keskityin joutenoloon, mikä on eräs kreikkalaisen miehen tavoitelluimmista ihanteista.

Olisin halunnut tuon ajanjakson jatkuvan ikuisesti, sillä ihminen kiinnittyy mieluiten juuri laiskuuteen, jossa orjat ilmestyvät paikalle pelkästä käden heilautuksesta. Kohtalo tai jumalat päättivät kuitenkin toisin.

3

Sotien vyöry Hellaassa oli toistunut ajasta aikaan ja suis-tanut mahtivaltiot kurimuksen partaalle. Oli vaikea uskoa muutokseen, vaikka useat arkontit olivat pyrkineet yhdis-tämään terävillä kepeillä toisiaan sohivat kreikkalai-set. Toisinaan kuuli jopa puhuttavan, ettei Kreikka olisi Kreikka ilman jatkuvia kiistoja, liittoumia ja keihäiden kolketta, joiden seurauksena nopat sekoittuivat ja peli alkoi alusta. Se oli loputon kärhämä, jonka tiimellykseen naiset synnyttävät lapsia, jotka oppivat tavoille jo mön-kiessään pitkin ojanpohjia puinen miekka kourassaan.

Teeban hegemoninen sotilasvoima keräsi verenjanoisia urhoja falangeihinsa. Kaikkia tarvittiin apuun, joten jou-duin unohtamaan yltäkylläisen elämäni. Tapahtuma-ketju oli käynnistynyt kaksi vuotta aiemmin Olympian lehdossa, jossa Arkadian liiton kenraalit olivat vallan-neet pyhän Zeuksen temppelin. Tilanne kehittyi sodaksi Olympian kisojen aikaan. Kun kiehuvana porisevaan kei-tokseen lisättiin vielä se, että arkadialaiset olivat ryöstä-neet Olympian aarekammiot rahoittaakseen valtavan armeijansa menot, eivät muut Kreikan valtiot voineet seu-rata tilannetta enää sivusta.

Selkkauksen vuoksi useat liittolaiset ilmoittivat irtaan-tuvansa Arkadian vaikutuspiiristä ja hyppäsivät Spartan ja Eliksen vaunuihin, joihin mieli myös toistuvissa veren-vuodatuksissa heikentynyt Ateena. Olympian aartei-

den varastaminen kalvoi monien mieltä, mutta enemmän heitä kiinnosti riistää Kreikan hegemonia Teebalta, jonka kuningas ja Edan isä Epameinondas oli tuloksetta pyrkinyt ohjaamaan Hellaan valtiot yhden aatteen alle.

Teeba oli luisunut lähes huomaamatta miekan ja kilven väliin, kun sen johtama Arkadian liittouma rätsi hajoamispisteessään ja suursodan katku levisi läpi Kreikan. Hallitsemattomina roihunneet tulipalot valaisivat tien suurimpaan Kreikassa miteltyyn yhteenottoon, Mantineian taisteluun, joka käytiin määrättöminä riehuneiden hopliittiarmeijoiden lyödessä rosoiset nyrkkinsä yhteen.

Eda patisti minut tähän lopun aikoja ounastelemaan sotaan, jossa ratkaistaisiin – ties monettako kertaa – Kreikan kohtalo.

Tantereen vastakkaisella puolella mörisi monikymmentuhatpäinen hopliittiarmeija, jonka riveissä seisoneet miehet tahtoivat pistää edessään kangastelevan vastustajan hengiltä ja luovuttaa hegemonian kuninkaalleen. Tarjosin sankarin viittaa kunnianhimoisille nuorukaisille, jotka odottivat silmät kiiluen heeroksen roolia. Heidän turhamaisuuteensa luottaen peruutin ahtaisiin riveihin sulloutuneissa falangeissa. Päästin miehiä livahtamaan ohitseni ja rynnimään kohti taistelun ydintä.

Epameinondas komensi mukaansa pyhän joukon, erikoisyksikön, joka koostui sadastaviidestäkymmenestä parista miesrakastajia, ja asettui ryhmän etummaiseksi mieheksi. Kuningas syöksyi tulinen katse silmissään kohti Spartan armeijan sivustaa. Hän löi tieltään taitavia sotilaita ja korkea-arvoisen komentajan. Mutta sitten Epameinondas, Teeban hallitsija ja kansansa isähahmo, lyyhisty maahan. Kuningas oli saanut keihään rintaansa.

Viesti tapahtuneesta kulki spartalaisten keskuudessa mieheltä miehelle. He pyrkivät käyttämään teeabalaisen lamaanuksen hyväkseen ja rynnivät silmittömästi päin linjojamme. Sotaonni näytti kääntyvän, mutta pyhä joukko onnistui pakottamaan viimeisillä voimiensa rippeillä spartalaiset perääntymään ja sai noukittua henkitorissaan viruneen kuninkaan mukaansa. Miehet asettuivat uuteen muodostelmaan odottamaan seuraavaa hyökkäysaaltoa.

Huokaisin helpotuksesta, kun uutta etenemiskäskyä ei kuulunut ja trumpettien pärinä häipyi tuulten mukana laaksoon. Näin spartalaisten ynnäävän tappioitaan ja kyselevän liittolaisiltaan, josko nämä tahtoisivat vuorostaan maistaa tuoretta verta. Päivä oli ollut pitkä, ja pellot kotipuolessa vaativat hoitoa. Siksi tiesin pikemmin velvoitteen kuin halunsa vuoksi sotivien miesten puhuvan, että olisi viisaampaa jatkaa keihäiden heilutusta seuraavana keväänä.

Epeameinondasta pelokkaiden talonpoikien puheet eivät enää tavoittaneet. Hän makasi sotilaidensa muodostaman ringin keskellä ja kykeni kakomaan vain katkonaisia lauseita. Ymmärsin kuninkaan tiedustelevan taistelun voittajaa. Uskollisten miesten joukosta vakuutettiin, että Teeban käskemä liittouma oli kukistanut vastustajan. Sen kuulleessaan kuningas onnistui kuiskaamaan: ”Hyvät ystävät, veljet. Olen elänyt tarpeeksi kauan. Sopikaa rauhasta.”

Epeameinondas kuoli suloisen valheen äärelle, vaikka tuskin totuus sen enempää kuin sepitelmä merkitsevät mitään Styksin lautturin kyydissä.

Hain katseellani Edaa, jonka isä oli juuri viskannut kolikon suuhunsa ja lähtenyt kohti kuolleiden valtakuntaa.

Tiedustelin hänen sijaintiaan kuninkaan henkivartijoilta, mutta he vain levittelivät käsiään. Etsin Edaa tuloksetta kaikkialta leiristä ja aloin pelätä, että hänet oli vangittu Epameinondaan ympärillä pyörineessä hälinässä.

Heräsin kalmanhajuiseen aamuun painajaisten puuduttamana ja lähdin jatkamaan etsintöjäni. Ympäriini sotilaat haeskelivat ja hautasivat surmattuja veljiään ja mutisivat muistovärssyjä näiden kunniaksi. Huomasin kauempana tolpan nokkaan ripustetun ihmisen pään. Polveni pettivät ja hengitykseni salpaantui, kun tunnistin Edan muodottomiksi ruhjotut kasvot ja tummat, yltä päältä vereen tahriintuneet hiukset.

Horjuin silmät sumeina kohti tolppaa, jota haaskalinnut ahneesti mulkoilivat. Näin sen vieressä ruumiin, jonka pää oli hakattu irti sääliä tuntematta. En voinut estää kyynelvirtaa, kun polvistuin Edan ruhjotun ja raiskatun ruumiin viereen. Kosketin siroja käsiä, jotka vielä muutama päivä aiemmin olivat silittäneet hiuksiani.

Hautasin Edan häpäistyn ruumiin kauniiseen lehtoon Mantineian kentän lähetyvillä. Tihrustin vetisin silmin kaukaisuuteen ja heittelin multakokkareita hautakummun päälle. Olisin tahtonut jäädä hänen viereensä lepäämään, nukkumaan ikiunta, mutta vedin keuhkoni täyteen ilmaa, nousin vaivalloisesti seisomaan ja palasin sydän kovettuneena Teeban leiriin.

Moni mies menetti sinä päivänä uljaan johtajansa, kuninkaan, Epameinondaan, mutta minä menetin vieläkin enemmän.

Verinen yhteenotto luettiin tasapeliksi ja väljät rauhan ehdot kirjattiin ylös. Silti molemmat osapuolet julistivat kotiin palattuaan, että juuri heidän armeijansa oli nujer-

tanut vastapuolen ja voittanut suurimman Kreikassa koskaan mitellyn taistelun. Todellisuudessa kaikki kentällä mellastaneet valtiot kokivat karvaan tappion. Mantineaan asti vaalittu, vuosisatojen kuluessa vahvistunut kreikkalaisuus oli astunut tiensä päähän.

Suurin häviöjä oli Teeba. Virkamiehet eivät kuhnaileet, kun Epameinondaan hautajaisaattue ja armeijan tähteet palasivat Attikasta. Mahtipontisen sotaretken tarkoitus oli ollut vahvistaa Teeban valtaa, mutta nyt kaupungissa tuiversivat uudenlaiset puhurit.

Virkamiehet tuumasivat, että minun oli korkea aika tehdä jotakin valtiota hyödyttävää. Heidän mukaansa lorvin hovin käytävillä nenääni kaivellen ja kehoanikin rasiitin korkeintaan kaksi kertaa kymmenessä päivässä tai silloin, kun ruumiini ei ollut viinin nauttimisesta turta. He vertasivat minua Ateenan filosofiin, jotka lekottelivat kuumien alaidensa partaalla tai gymnasioiden varjoisissa looseissa ja pohtivat suuria kysymyksiä. Tämän sanottuaan he totesivat, että olin koetellut heidän kärsivällisyyttään riittämiin, ja mitätöivät urheilijasopimukseni.

Kerroin ymmärtäväni heidän huoliaan ja esitin, että voisin auttaa heitä heidän vallantavoittelussaan, etenkin jos kilvoittelu äityisi veriseksi. Armottomassa valtaistelussa liitot saattaisivat musertua ja vaihtua uusiin ryhmittymiin nopeammin kuin valtionkirjurit ehtivät sinetöidä edelliset sopimukset.

Miehet kysyivät, olinko minäkin, laiska ja löysä mies, todella raahannut ruumiini Mantineian kentälle ja todistanut kuninkaan viimeiset jorinat hänen pötköttäessään äiti-Gaian sylissä. Kertasin heille kokemukseni – myös sen, että olin haudannut Epameinondaan tyttären maan poveen.

Virkamiehet nyökkäsivät hyväksyvästi, mutta apuani he eivät kaivanneet. Päätelin, että he raivasivat nyt epämiellyttäviä esteitä tieltään ja pyrkivät järjestämään vallan uusjaon omalta kannaltaan sujuvasti. Sellainen on demokratian kirjoittamaton perusajatus.

Olin jo myöntymässä kohtalooni, kun miehet tekivät yllättävän ehdotuksen. He mairittelivat minua maailmaa nähneenä miehenä, jolle saattaisi löytyä sopiva rooli. Valtio tarvitsi ylimääräisiä silmä- ja korvapareja Hellaan pimeissä kolkissa, he tarkensivat. Ryhmä ehdotti minulle vakoojan pestiä kaukana pohjoisessa. Heidän mukaansa olisin sovelias vaaralliseen työhön, eihän minulla ollut menetettävänä perhettä tai omaisuutta. Palkkiotani he tosin joutuisivat nipistämään, kun Teeba sitoutui nimelliseen korvaukseen tiedonmurusia vastaan.

Minun oli määrä horjuttaa Makedonian valtiota sekä lietsoa paimentolaisheimojen ja sikäläisten tuppukylien välisiä kiistoja. Toisin sanoen pitäisin huolen siitä, että asioiden tila säilyisi yhtä epävakana kuin se oli ollut viimeiset sadat vuodet. Vaikka Teeba hoippui löyhässä liittolaissuhteessa Makedoniaan, se halusi varmistaa, etteivät barbaarit juonisi mitään selkämme takana.

Työni oli täysin epäolennainen Teeballe, joka keskittyi omien ydinalueiden vakauttamiseen Boiotiassa ja etelässä. Todennäköisesti virkamiehet luottivat siihen, että pohjoisen barbaarit haistaisivat petollisuuteni ja pistäisivät minut hengiltä.

Olin menettänyt kuninkaan, jonka rohkeuteen olin vuosien varrella oppinut luottamaan, ja hyvästellyt naisen, jonka lämpöön ja kosketukseen olin kiintynyt. Nyt minut ajettiin Teebasta ja palkkapussianikin kevennettiin kuin sen pohjassa olisi reikä. Päätin seilata säästöjeni

avulla Makedonian rannikolle, kunhan navakat, Aigeian-
merellä puhaltavat pohjoistuulet ensin rauhoittuisivat
Pyanopsion-kuun koittaessa.

Näin vaivattomasti minut karkotettiin kodistani.

Jännittävä kertomus ensimmäisen länsimaisen kansallisvaltion synnystä ja tapahtumista, jotka johtivat Aleksanteri Suuren maailmanvalloitukseen.

Ateenalainen Alekos lähtee kauas pohjoiseen ja päätyy Makedonian barbaarikuninkaan hoviin ja sotaretkille. Matkallaan hän sotkeutuu poliittisiin juoniteluihin ja todistaa aitiopaikalta historian käännekohtia. Hallitsijan luottomiehenä hän vierailee kolmissa Olympian kisoissa ja menettää sydämensä voimakasluonteiselle kuningattarelle.

Eripuraista Eurooppaa kokoon kursivan romaanin suuria kysymyksiä on, mikä on yksittäisen ihmisen oikeus päättää kansansa kohtalosta ja millainen hinta siitä on maksettava.

ISBN 978-952-382-892-6
KL 84.2
www.docendo.fi

